

Памятка для классных руководителей

Данная памятка выпущена в рамках программы "Дети – наше будущее" по проекту "Сознательные родители – счастливый ребенок" по заказу Государственного учреждения "Управление развития человеческого потенциала Туркестанской области".

КЛАССНЫЙ РУКОВОДИТЕЛЬ

Предотвращение буллинга во многом зависит от благоприятного климата в классе, за который ответственен классный руководитель. Поэтому, пожалуйста, обратите внимание на следующие рекомендации:

1

Говорите о буллинге.

Объясните, как буллинг влияет на психику окружающих, и какие меры будут приниматься по отношению агрессора. Также акцентируйте, что основное правило класса – это уважение друг к другу.

Чаще показывайтесь ученикам в разных частях школы.

2

Ученики часто выбирают «тихие» уголки школы для насильственных действий. Поэтому старайтесь показываться в самых неожиданных местах школы.

3

Обращайте внимание на индикаторы буллинга.

Первые признаки могут выражаться в обзывании, притеснении, сарказме, игнорировании, толкании, задевании и т.д. Имейте в виду, что проявление буллинга у мальчиков и девочек может быть разным. У мальчиков он более физический, у девочек больше психоэмоциональный.

Поддерживайте противостояние буллингу в классе.

4

Объясните, что ученики не должны молчать и закрывать глаза на буллинг. Даже одно противостояние может сильно снизить проявление буллинга.

5

Создайте открытый доверительный диалог с каждым учеником.

Тем самым, Вы узнаете интересы, цели каждого и сможете их правильно мотивировать. Ученики смогут с Вами открыто говорить о проблемах класса.

6**Создайте тесный диалог с родителями.**

Информируйте родителей о буллинге путем классных родительских часов, семинаров, тренингов, конференций. Объясните, что их активное участие эффективно влияет на предотвращение буллинга.

Не позволяйте ученикам группироваться.**7**

Группировки могут привести к делению, конфликтам, непринятию других. Поэтому при групповых упражнениях делите учеников случайно или по Вашему усмотрению.

8**Обеспечьте единство класса.**

Старайтесь задействовать каждого ученика в классе как в мероприятиях, так и в выполнении ими своих обязанностей. Восприятие себя частью команды, семьи, сообщества положительно влияет на формирование характера.

9

При проявлении буллинга незамедлительно принимайте необходимые меры.

Избавьтесь от мысли, что это дети и такое бывает. Подобные мысли нормализуют буллинг.

Разговаривайте с жертвой буллинга и агрессором отдельно.

10

Так как буллинг это проявление силы над слабым человеком, жертва не сможет открыто говорить в присутствии агрессора.

**STOP
BULLYING**

Сынып жетекшілері үшін нұсқаулық

Бұл нұсқаулық "Ел ертеңі – жас ұрпақ" бағдарламасы аясында "Бақытты бала – саналы ата-ана" жобасы бойынша "Түркістан облысы адами әлеуетті дамыту басқармасы" Мемлекеттік мекемесінің тапсырысымен шығарылды.

СЫНЫП ЖЕТЕКШІ

Буллингті болдырмау сыныптағы жағымды климатқа тікелей байланысты. Ал ол климатты қалыптастыратын сынып жетекші болғандықтан, келесі кеңестерге назар аударыңыз:

1

Буллинг туралы сөйлесіңіз.

Буллинг басқалардың психикасына қалай әсер ететінін және жәбірлеушіге қандай шаралар қолданылатынын түсіндіріңіз. Сонымен қатар, сыныптың басты қағидасы сыйластық пен құрмет екеніне назар аударыңыз.

Мектептің түрлі жерлерінде оқушыларға жиі көрініп жүріңіз.

2

Оқушылар зорлық-зомбылық көрсету үшін көбінесе мұғалімдердің көп көріне бермейтін «тыныш» жерлерді таңдайды. Сондықтан балалар мүлдем күтпейтін жерлерде де көрінуге тырысыңыз.

3**Буллинг индикаторларына назар аударыңыз.**

Алғашқы белгілері — мазақтау, кемсіту, сарказм, игнор, итеру, соғып кету, т.б. Ұлдар мен қыздардың буллингі әртүрлі болатынын ескеріңіз. Ұлдарда көбінесе физикалық буллинг болса, қыздарда психоэмоционалды буллинг болады.

Сыныпта буллингке қарсы тұрушыларды қолдаңыз.**4**

Сыныпта оқушылар арасында осындай келеңсіз жағдайлар болғанда қалған оқушылар үнсіз қалмай, қарсы шығып буллингті тоқтату керектігін түсіндіріңіз. Сонымен қатар, дереу сізбен қауіпсіз түрде байланысқа шығуға болатынын айтыңыз.

5**Әрбір оқушымен жеке ашық және сенімді диалог құрыңыз.**

Сол арқылы әрқайсысының қызығушылықтары мен мақсаттарын біліп, жақсы танытын боласыз. Өзі немесе құрбысы буллингке ұшырап жатса, сізбен уақытылы бөлісіп тұрады.

6**Ата-аналармен тығыз диалог құрыңыз.**

Ата-аналарға арналған сынып сағаттары, семинарлар, тренингтер, конференциялар арқылы буллинг жайлы ақпараттандырыңыз. Олардың сынып және мектеп іс-шараларына қатысу арқылы үлкен үлес қосатындарын түсіндіріңіз.

Сыныпта оқушылардың топтасуына рұқсат етпеңіз.**7**

Топтасқан сайын басқаларды сырттату басталады және топ болып біреуді мазақтау, төменсіту әрекеттері пайда болуы мүмкін. Сондықтан, топтық жұмыстарда оқушылардың өз таңдауы арқылы емес, кездейсоқтық немесе мұғалімнің белгілеуі арқылы бөлінуін қамтамасыз етіңіз.

8**Сыныптың ауызбіршілігін қалыптастырыңыз.**

Сынып іс-шараларында және жалпы сыныпшілік міндеттерде әрбір оқушыға жауапкершілік беруге тырысыңыз. Солайша бала өзін бір команданың, отбасының, қоғамның мүшесі ретінде сезінеді.

9

Буллинг жағдайы орын алғанда дереу шара қолданыңыз.

«Балалар ғой, ондай болып тұрады» деген ойдан арылыңыз. Мұндай ойлар буллингті қалыпты жағдайға айналдырады.

Жәбірленушімен және жәбір көрушімен жеке-жеке сөйлесіңіз.

10

Буллинг белгілі бір кісінің немесе топтың өзінен әлсіз тарапқа қарсы күш көрсету болғандықтан, жәбірленуші өз ойын еркін айта алмауы мүмкін.

**STOP
BULLYING**